

Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра суспільно-політичних наук

ЄВРОПЕЙСЬКА ТА ЄВРОАТЛАНТИЧНА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ (вибірковий)

I (бакалаврський) рівень вищої освіти

Освітні програми: всі.

Спеціальності: всі

Викладач: Корнієнко В. О., доктор політичних наук, професор.

Мова викладання: **українська**

Семестр – **3**

Кредитів ЕКТС – **3**

Лекцій – 18 год. (денна форма), 5 год. (заочна форма)

Практичних – 18 год. (денна форма), 5 год. (заочна форма)

Самостійна робота – 54 год. (денна форма), 80 год. (заочна форма)

Вид контролю: залік

Передумови для вивчення дисципліни

Вступ до Європейського Союзу і до НАТО отримав юридичне закріплення на рівні Конституції України. Це обумовлює необхідність системного дослідження базових понять функціонування Європейського Союзу та Північноатлантичного альянсу (НАТО), інструментів євроатлантичної інтеграції, які вибудовані та реалізуються на цінностях ринкової системи господарювання, верховенства права, свободи та прав людини. Слід підкреслити міждисциплінарний характер навчального курсу «Європейська та євроатлантична інтеграція України», оскільки інтеграційні процеси на теренах Європи мають політичні, економічні, соціальні, правові та інші аспекти.

Метою вивчення поведінкової дисципліни «Європейська та євроатлантична інтеграція України» є вивчення студентами особливостей виникнення, розвитку і трансформації євроатлантичної інтеграції, проблем і тенденцій її розвитку, сучасної співпраці України з країнами Європейського Союзу та НАТО і перспектив її вступу до цих організацій

Компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Результати навчання:

ПРН 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

ПРН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН 7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН 9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

вміти:

- визначати тенденції розвитку європейської інтеграції в цілому;
- аналізувати тенденції трансформації політичної системи ЄС;
- виявляти характерні риси окремих складових правової системи ЄС;
- визначати особливості функціонування основних інституцій С та НАТО;

знати:

- передумови, фактори і тенденції розширення Європейської спільноти;
- головні проблеми реалізації євроатлантичних прагнень України;
- ймовірні сценарії вступу України до ЄС та НАТО.

Для ефективного опанування студентами навчального курсу надзвичайно важлива інтенсивна самостійна робота з різноманітними джерелами інформації: збірниками документів, законодавчими актами, підручниками, навчальними посібниками, енциклопедіями, словниками, науковими монографіями та статтями, науково-популярною літературою тощо.

Тематика

Змістовий модуль 1. Концептуальні та теоретико-методологічні засади аналізу євроінтеграційних процесів

Тема 1. Розуміння сутності євроінтеграції та її логіка.

Тема 2. Створення та еволюція ЄС

Тема 3. Механізми взаємодії європейської інтеграції.

Тема 4. Україна і Європейський союз: основи співробітництва

Змістовий модуль 2. Праксеологічні аспекти європейської інтеграції

Тема 5. ЄС і Україна сьогодні

Тема 6. Виникнення і еволюція Північно-Атлантичного альянсу (НАТО)

Тема 7. Структура та основи функціонування НАТО

Тема 8. Україна — НАТО: стан, проблеми та перспективи взаємовідносин

Теми практичних занять

1. Розуміння сутності євроінтеграції та її логіка
2. Створення та еволюція ЄС
3. Механізми взаємодії європейської інтеграції
4. Україна і Європейський союз: основи співробітництва
5. ЄС і Україна сьогодні
6. Виникнення і еволюція Північно-Атлантичного альянсу (НАТО)
7. Структура та основи функціонування НАТО
8. Україна — НАТО: стан, проблеми та перспективи взаємовідносин

Методи навчання та техніки, які будуть використовуватись

Основними методами навчання є:

- лекція-візуалізація;
- навчальна дискусія;
- презентація;
- спільні розробки;
- обговорення ситуаційного завдання;
- інтерактивні методи;
- консультації.

Індивідуальні завдання

Студенти опрацьовують вузькі та актуальні питання дослідницького характеру в рамках кожної теми в наступних випадках: при відпрацюванні пропущених занять; при особливій практичній важливості матеріалу (в аспекті формування знань передового досвіду в питаннях євроінтеграції, здійснення управлінських процесів та організації. Склад таких питань корегується щороку з врахуванням змін в діяльності Європейського Союзу, НАТО та міжнародних організацій, зважаючи на динаміку євроінтеграційних процесів. Робота супроводжується аналізом практичних ситуацій європейських практик та самостійним усвідомленням мікроситуацій для аналізу.

Для відпрацювання пропущених занять студентам пропонується розробка тестів (на вірну відповідь, на правильну відповідність та послідовність тощо). Можлива розробка презентацій за матеріалами

пропущених тем. Найкращі презентації можуть використовуватися на лекційних заняттях викладачем.

Крім того, студенти денної форми навчання можуть готувати доповіді на щорічну науково-теоретичну конференцію викладачів, співробітників та студентів ВНТУ.

Контроль

Поточний контроль проводиться шляхом оцінки індивідуального аналізу практичних ситуацій за темами курсу, опитування за контрольними питаннями з окремих тем, тестування на практичних заняттях, оцінки захисту виконаних індивідуальних завдань, проведення колоквиумів у формі контрольної роботи або тестів. Студенти заочної форми навчання захищають контрольну роботу.

Підсумковий контроль знань студентів проводиться шляхом складання заліку за темами, що охоплюють весь курс дисципліни. Залік може проводитись за допомогою усного опитування та/або тестування, в тому числі електронного.

Оцінювання результатів навчання

Модуль	Колоквиум	Практичні заняття	Відвідування лекцій, поведінка на лекції (уважність, ведення конспекту, пунктуальність)	Бали
I	20	12	18	50
II	20	12	18	50
Семестр	40	24	36	100

Критерії оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів

Рівень компетентності	За нац. шкалою	За шкалою ЕКТС	Критерії оцінювання
IV Високий (творчий) «5»	зараховано	A	90-100б. Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин; виявлено глибокі знання базових понять функціонування Європейського Союзу та НАТО, інструментів євроатлантичної інтеграції; сформовано необхідні практичні навички аналізу тенденцій розвитку європейської інтеграції; усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального.
III Достатній (конструктивний) «4»		B	82-89б. Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин; сформовано вміння викладати основні ідеї щодо євроінтеграційних процесів. Необхідні практичні навички аналізу аспекти європейської інтеграції в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального.

		C	75-81б. Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин. Вміння викладати базові ідеї щодо європейської інтеграції, а також практичні навички щодо аналізу практичних ситуацій європейських практик сформовані недостатньо; усі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками.
II Середній (репродуктивний) «3»		D	64-74б. Програмні результати досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, виявлено знання та розуміння основних положень європейської та євроатлантичної інтеграції України; необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
		E	60-63б. Програмні результати досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання завдань не виконано або якість виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального.
I Низький «2»	не зараховано з можливістю повторного складання	FX	35-59б. Програмні результати не досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F	0-34б. Програмні результати не досягнуті. Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Критерії оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів за видами робіт

Рівень компетентності	Критерії оцінювання		
	Усна доповідь	Практичне завдання	Колоквіум (тести)
IV Високий (творчий) «5»	5 б.: здобувач повністю розкрив суть питання, надав правильне теоретичне тлумачення визначенням та категоріям.	5 б.: виставляється при правильному та безпомилковому проведенні необхідних розрахунків з поясненням і коментуванням отриманих результатів	18-20 б.: 90-100% правильних відповідей
III Достатній (конструктивний) «4»	3-4 б.: здобувач розкрив суть питання, але у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень.	3-4 б.: при правильному і безпомилковому розв'язанні задачі, але без пояснень до розрахунків, без посилань на певні формули чи методики, при відсутності або помилкових коментарях до отриманих результатів	15-17 б.: 75-89% правильних відповідей

II Середній (репродуктивний) «3»	1-2 б.: здобувач не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань	1-2 б.: виставляється, якщо при виконанні допущені помилки, які свідчать про недостатнє знання формул або методик розв'язання відповідних задач	12-14 б.: 60-74% правильних відповідей
I Низький «2»	0 б.: за повну відсутність відповіді	0 б.: виставляється у випадку, якщо задача не розв'язана взагалі	0-11 б.: 0-59% правильних відповідей

Політика курсу

Викладач та всі здобувачі, що вивчають цей курс, зобов'язуються дотримуватись таких положень «Кодекс етики ВНТУ», «Положення про академічну доброчесність студентів та науково-педагогічних працівників ВНТУ», «Положення про рейтингову систему оцінювання досягнень студентів у ВНТУ» та розуміють, що за їх порушення несуть особисту відповідальність.

Рекомендована література

1. Артёмов І. В. Проблеми і перспективи входження України в Європейський Союз [Електронний ресурс] : навчальний посібник / І. В. Артёмов. — Ужгород : Ліра, 2007. — 384 с. — Режим доступу : <http://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/3707>. — Назва з екрана.
2. Брюссельський договір [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org/wiki/>. — Назва з екрана.
3. Галик В. М. Україна в Європі і світі [Електронний ресурс]: навч. посіб. / В. М. Галик ; відп. за випуск Л. В. Тимошенко. — К. : Знання, 2013. — 364 с. — Режим доступу : http://pidruchniki.com/1181081155606/politologiya/ukrayina_v_yevropi_i_sviti. — Назва з екрана.
4. Горюнова Є. О. Євроінтеграція [Текст] : навч. посібник / Є. О. Горюнова. — Київ : Академвидав, 2013.
5. Дробіт В. М. Операції НАТО [Електронний ресурс] / В. М. Дробіт. — К. : Т-во «Знання» України, 2007. — 24 с.— Режим доступу : <http://institute.sivertraining.org.ua/nato/14.7.pdf>. — Назва з екрана.
6. Європейський суд з прав людини [Електронний ресурс]. — Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/Європейський_суд_з_прав_людини. — Назва з екрана. Інституції Європейського Союзу [Електронний ресурс]. — Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/Інституції_Європейського_Союзу. — Назва з екрана.
7. Кернз В. Вступ до права Європейського Союзу [Електронний ресурс]: навч. посібник ; пер. с англ. / В. Кернз ; Под общ.рук. В. С. Ісакович. — Київ : Знання, 2002. — 381 с. — Режим доступу : http://pidruchniki.com/158407206842/pravo/vstup_do_prava_yevropeyskogo_soyuzu. — Назва з екрана.

8. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод : Міжнародний документ від 04.11.1950 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_004 . — Назва з екрану.

9. Копенгагенські критерії членства в Європейському Союзі [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://ukraine-eu.mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/european-integration/ua-eu-relations>. — Назва з екрана.

10. Критерії членства в СОТ, ЄС та НАТО: Інтеграційні перспективи України [Електронний ресурс] / за ред. І.І. Жовква. — К., 2007. — Режим доступу : http://www.kas.de/wf/doc/kas_10203-1522-1-30.pdf?070504093003 . — Назва з екрана.

11. Мальська М. П. Основи європейської інтеграції [Електронний ресурс] : підручник. /М. П. Мальська, Н. В. Антонюк. — К. : «Центр учбової літератури», 2015. — 320 с. — Режим доступу : [http://www.kas.de/wf/doc/kas_10203-1522-1-30.pdf?070504093003](#) . — Назва з екрана.

12. Міжнародний валютний фонд [Електронний ресурс]. — Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/Міжнародний_валютний_фонд . — Назва з екрана.

13. Міхель Д. О. Копенгагенські критерії як чинники розбудови демократичних процесів та наближеності до європейського рівня життя в Україні [Електронний ресурс] / Д. О. Міхель. — Режим доступу : file:///C:/Users/Toshiba/Downloads/Npchdupol_2010_149_137_32.pdf . — Назва з екрана.

14. Організація Об'єднаних Націй [Електронний ресурс]. — Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/Організація_Об'єднаних_Націй. — Назва з екрана.

15. Північноатлантичний альянс: історія, функції, структура та відносини з Україною [Електронний ресурс] : навчальний посібник / кол. авт.; за заг. ред. проф. Д. І. Дзвінчука. — Івано-Франківськ : Місто НВ, 2013. — 592 с. — Режим доступу : file:///C:/Users/Toshiba/Downloads/Posibnyk_Pivnichnoatlantychnyy_alyans.pdf. — Назва з екрана.

16. Північноатлантичний договір. Вашингтон, округ Колумбія, 4 квітня 1949 року [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/950_008. — Назва з екрана.

17. Право Європейського Союзу [Електронний ресурс] : підручник / В. І. Муравйов. — К. : Юрінком Інтер, 2011. — 704 с. — Режим доступу : http://pidruchniki.com/1584072048487/pravo/pravo_yevropeyskogo_soyuzu . — Назва з екрана.

18. Сакало О. Є. Європейські цінності: сутнісні основи та практичне втілення [Електронний ресурс] / О. Є. Сакало. — Режим доступу : <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/4335/1/Sakalo.pdf> . — Назва з екрана.

19. Світова організація торгівлі [Електронний ресурс]. — Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/Світова_організація_торгівлі. — Назва з екрану.

20. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами- членами, з іншої сторони [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/984_011. — Назва з екрана.

21. Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/998_012 . — Назва з екрана.

22. Україна — НАТО: нові умови та реалії співробітництва : аналіт. доповідь / НІСД. — К. : [б. в.], 2011. — 56 с.

23. Хартия основных прав Европейского Союза : Торжественная прокламация (Ницца, 7 декабря 2000 года) [Электронный ресурс]. — Режим доступа : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_524 . — Название с экрана.

24. Шенгенская зона [Электронный ресурс]. — Режим доступа : https://ru.wikipedia.org/wiki/Шенгенская_зона. — Название с экрана.

25. Щербакова Ю. Цінності об'єднаної Європи [Електронний ресурс] : монографія / Ю. Щербакова. — К. : ВЦ «Академія», 2014. — 208 с. — Режим доступу: <http://www.bvp.npu.edu.ua/images/Scherbakova.pdf> . — Назва з екрана.

26. Яковюк І. Азбука європейської інтеграції [Електронний ресурс] : навчально-методичний посібник / І. Яковюк, Л. Трагнюк, В. Меделяєв. — Харків: «Апекс+», 2006. — 168 с. — Режим доступу: <https://eu.prostir.ua/data?t=1&q=1836>. — Назва з екрана.